

tí n pa àánú mò fún egbeegberún, tí n dárí àìsedéédé, irékojá àti èşè jì, tí kì yòò sì dá ẹ̀ni ẹ̀lẹ̀bi sílẹ̀ rárá; tí n bẹ̀ ẹ̀şè àwọn baba wò lórí àwọn ọ̀mọ, àti lórí àwọn ọ̀mọ ọ̀mọ, tí tí dé iran kẹ̀ta àti iran kẹ̀rin. Mósè sì yára, ó sì tẹ̀rí ba sí ilẹ̀, ó sì foríbalẹ̀. Ó sì wí pé, Bí mo bá ti rí oore-òfẹ̀ ní ojú rẹ̀ bá yí, Olúwa, jòwọ̀, kí Olúwa mi bá wa rìn láàrín wa; nítorí àwọn ẹ̀niyàn aláílí ọ̀rùn ni wọn; sì dárí àìsedéédé wa àti ẹ̀şè wa jì, kí o sì gbà wá gégé bí ogún rẹ̀. Ó sì wí pé, Kíyèsì i, mo dá májẹ̀mú: níwájú gbogbo àwọn ẹ̀niyàn rẹ̀ ni ẹ̀mi yòò ẹ̀şẹ̀ ẹ̀şẹ̀ iyanu, irú ẹ̀yí tí a kò tí ẹ̀şẹ̀ rí ní gbogbo ilẹ̀ ayé, tàbí ní orílẹ̀-èdè kankan: gbogbo àwọn ẹ̀niyàn tí iwọ̀ wà láàrín wọn yòò sì rí ẹ̀şẹ̀ Olúwa: nítorí ohun ẹ̀rù ni ohun tí ẹ̀mi yòò ẹ̀şẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀. Exodus 33:12–34:10.

Mósè dúró fún àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lórùn ní ọ̀pín ayé. Wọn ni àwọn tí, ní “àwọn ojò ikeyin” idájó àwá rí nàà, n bẹ̀rẹ̀ lówọ̀ Ọ̀lórùn kí Ó fi “òná” Rẹ̀ hàn wọn, “kí” wọn lè “mò” Ọ̀lórùn; ní idáhùn sí ẹ̀yí, wọn sì gba idáhùn láti ọ̀dọ̀ Ọ̀lórùn tí ó ní ilé rí pé “iwáláayè” Rẹ̀ “yòò bá” wọn lọ, àti pé Ọ̀lórùn yòò fún àwọn ẹ̀niyàn nàà ní “isinmi.”

Bá yí ni Olúwa wí, Ẹ̀ dúró ní ọ̀ná, kí ẹ̀ sì wo, kí ẹ̀ sì bẹ̀rẹ̀ fún àwọn ọ̀ná àtíjọ̀, níbi tí ọ̀ná rere wà, kí ẹ̀ sì máa rìn nínú rẹ̀, ẹ̀ ó sì rí isinmi fún ọ̀kàn yín. Şùgbọ̀n wọn ní, A kí yòò rìn nínú rẹ̀. Pẹ̀lúpẹ̀lu mo fi àwọn olùşọ̀ kalẹ̀ lórí yín, mo wí pé, Ẹ̀ fetí sí iró kákákí. Şùgbọ̀n wọn ní, A kí yòò fetí sí i. Jeremiah 6:16, 17.

Jeremiah şàfihàn ẹ̀yà ẹ̀niyàn kan tí wọn kọ̀ láti “rí” àti “gbọ̀,” nítorí nàà wọn kò sì gba “isinmi” tí a ti şèlérí fún àwọn tí n wá “òná rere” tí wọn sì “n rìn nínú rẹ̀.” Isaiah sì dá isinmi nàà mò gégé bí “itura.”

Ta ni yòò kọ̀ ní imọ̀? ta ni yòò sì mú kí ó lóye ẹ̀kọ̀? àwọn tí a ti gba lẹ̀nu ọ̀mú kúrò, tí a sì ti yọ̀ kúrò lẹ̀gbẹ̀ ọ̀mú. Nítorí ọ̀fín lórí ọ̀fín ni yòò máa wà, ọ̀fín lórí ọ̀fín; ilà lórí ilà, ilà lórí ilà; diẹ̀ nìhìn-in, diẹ̀ nìhà. Nítorí pẹ̀lú ètè tí n ta ahọ̀n, àti ní ahọ̀n miiran ni yòò fi bá àwọn ẹ̀niyàn yí sọ̀rọ̀. Ẹ̀ni tí ó sọ̀ fún wọn pé, Ẹ̀yí ni isinmi tí ẹ̀ fi lè mú aláárẹ̀ sinmi; ẹ̀yí sì ni itura: şùgbọ̀n wọn kò fẹ̀ gbọ̀. Şùgbọ̀n ọ̀rọ̀ Olúwa jẹ̀ sí wọn ọ̀fín lórí ọ̀fín, ọ̀fín lórí ọ̀fín; ilà lórí ilà, ilà lórí ilà; diẹ̀ nìhìn-in, diẹ̀ nìhà; kí wọn lè lọ, kí wọn sì şubú sẹ̀yìn, kí a sì fọ̀ wọn, kí a sì dī wọn mò, kí a sì mú wọn. Isaiah 28:9–13.

“Isinmi” àti “itútùnù” nàà n şojú fún ọ̀jò ikeyin tí a n tú jade ní àkókò ikéde ihin ikilò ikeyin.

“A fi mí hàn sí àkókò nàà nígbà tí iranşé àngẹ̀lì kẹ̀ta n dé iparí. Agbára Ọ̀lórùn ti bà lé àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀; wọn ti ẹ̀şẹ̀ wọn tán, a sì ti mú wọn şètò fún wákàtí idánwò tí ó wà níwájú wọn. Wọn ti gba ọ̀jò ikeyin, tàbí itùnù láti inú iwájú Oluwa, a sì ti sọ̀ ẹ̀rí aláayè di mí múpadàbò sípò. Ìkilò nlá ikeyin nàà ti dún káàkiri, ó sì ti ru, ó sì ti mú ibínú sun nínú àwọn olùgbé ayé tí kò fẹ̀ gba ihinrere nàà.” Early Writings, 279.

Ilé rí “isinmi” tàbí “imútuntun” tí í ẹ̀şẹ̀ “òjò ikeyin,” ní pẹ̀lú ilé rí tí a fi fún Mósè nínú ihò àpáta pé “iwáláayè” Ọ̀lórùn yòò bá àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀ lọ.

“Işẹ̀ nàà yòò dà bí ti ojò Pẹ̀ntékósítì. Gégé bí a ti fi ‘òjò àkókò’ fúnni, nínú itújáde Ẹ̀mí Mímó ní ibèrẹ̀ ihinrere, láti mú kí irúgbìn iyebiye nàà rú sókè, bẹ̀cè nàà ni a óo fi ‘òjò ikeyin’ fúnni ní iparí rẹ̀, fún pípọ̀n ikórè nàà. ‘Nígbà nàà ni a ó mò, bí a bá n tẹ̀sìwájú láti mò Olúwa; ijáde rẹ̀ ti pèsè tán bí ọ̀wúrọ̀; yòò sì tọ̀ wá wá bí ọ̀jò, gégé bí ọ̀jò ikeyin àti ọ̀jò àkókò sí ilẹ̀.’ (Hosea 6:3.) ‘Ẹ̀ yò nígbà nàà, ẹ̀yìn ọ̀mọ̀ Síónì, kí ẹ̀ sì yò nínú Olúwa Ọ̀lórùn yín; nítorí ó ti fi ọ̀jò àkókò fún

yín níwòntúnwònsì, yòò sì mú kí òjò sòkalẹ̀ wá fún yín, òjò àkókó, àti òjò ikeyìn.’ (Joel 2:23.) ‘Ní àwọn ojò ikeyìn, ni Olórùn wí, Èmi yòò tú nínú Èmí mi sóri gbogbo ẹran-ara.’ ‘Yòò sì şe ẹ̀ pé, ẹnikẹni tí yòò ké pe orúkọ Olúwa ni a ó gbàlà.’ (Acts 2:17, 21.) Işé ńlá ti ihinrere kò gbòdò parí pẹ̀lú ifihàn agbára Olórùn tí ó kéré ju ẹ̀yí tí ó samisi ibèrè rẹ̀ lọ. Àwọn àşotẹ̀lẹ̀ tí a mú şe nípa itújáde òjò àkókó ní ibèrè ihinrere, ni a ó tún mú şe nípa òjò ikeyìn ní iparí rẹ̀. Nínú ẹ̀yí ni ‘àwọn àkókò itùnú’ wà, ẹ̀yí tí aposteli Peteru ń retí síwájú nígbà tí ó wí pé, ‘È ronúpiwàdà nítorí nàà, kí a sì yí yín padà, kí a lè pa ẹ̀şẹ̀ yín rẹ̀ [nínú Ìdájọ̀ iwádíí], nígbà tí àwọn àkókò itùnú yòò ti ọ̀dọ̀ Olúwa wá; yòò sì rán Jèsù.’ (Acts 3:19–20.)”

“Àwọn ọ̀mọ-ọ̀dọ̀ Olórùn, pẹ̀lú ojú wọn tí a ti tan mọ̀lẹ̀ tí ó sì ń tòn pẹ̀lú iyàsímímọ̀ mímọ̀, yòò yára láti ibi dé ibi láti kéde ihin nàà láti Ọ̀run. Nípasẹ̀ ẹgbẹ̀gbẹ̀rún ohùn, kààkiri ilẹ̀ ayé, a ó fi ikilò nàà hàn. A ó şe àwọn işè iyanu, a ó mú àwọn aláìsàn lárada, àwọn àmì àti işè iyanu yòò sì máa tẹ̀lẹ̀ àwọn onígbàgbó. Sátàni pẹ̀lú ń şişè pẹ̀lú àwọn işè iyanu èké, kódà tí ó fi ń mú iná sòkalẹ̀ láti ọ̀run níwájú àwọn ẹ̀niyàn. (Ìfihàn 13:13.) Báyi ni a ó şe mú àwọn olùgbé ilẹ̀ ayé wá sí ipò láti didẹ̀ sí ẹ̀gbé kan.” The Great Controversy, 611, 612.

Ìşànkalẹ̀ Èmí Mímọ̀ ní àwọn ojò ikeyìn ni a ti şàpepepe rẹ̀ nípasẹ̀ ìşànkalẹ̀ Èmí Mímọ̀ ní ibèrè ikéde ihinrere. “Ọ̀rọ̀ Olúwa sí wọn” tí kò ní gbó ohun tí Èmí ń wí fún àwọn ijo, ni ilàna àşotẹ̀lẹ̀ ti fifi ilà itàn àşotẹ̀lẹ̀ kan kún ilà itàn àşotẹ̀lẹ̀ miràn láti fi şàfihàn ọ̀pin ayé. Kí í şe ohun tí ó kéré ju ilàna nàà lọ pé a ń fi ibèrè ohun kan şàpepepe ọ̀pin ohun nàà. Àwọn ẹ̀niyàn aşıwèrè Láódíkià ti Àjọ̀ Adventist Ojò Keje kọ̀ ọ̀fin àşotẹ̀lẹ̀ yií. Nígbà tí a bá tẹ̀wọ̀ gbà á, Olórùn lè “kọ̀ ìmọ̀,” ẹ̀yí tí Dániẹ̀lì tọ̀ka sí pé a ó pọ̀ sí i ní àkókò ọ̀pin, àti ìmọ̀ kan nàà gan-an tí Hóséà sọ̀ pé a ń pa àwọn ẹ̀niyàn Olórùn run nítorí pé wọn kò ó. Ẹ̀gbé ẹ̀niyàn inú Isaiah àti Jeremiah tí wọn kò láti gbó tàbí láti rí, kọ̀ “itùnú,” ẹ̀yí tí í şe “isinmi” tí Olórùn şe ilé rí láti fi fún àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀ “ojò ikeyìn,” kí wọn lè fi àilẹ̀wu rìn kojá nínú iponjú ní ọ̀pin àwọn ojò.

“orúkọ Oluwa” (iwà) tí Olórùn kéde fún Mose ni pé “Oluwa Olórùn” jẹ̀ “alááánú àti olóore-ọ̀fẹ̀, aláìní kánjú sí ibínú, ó sì pọ̀ ní inú rere àti ọ̀títọ̀.” Iwà Rẹ̀ ni áánú àti ọ̀títọ̀. Ọ̀títọ̀ tí ń şojú iwà Rẹ̀ ni a máa ń so mọ̀ áánú Rẹ̀ nígbà gbogbo, nítorí kò sí ẹ̀ni tí yòò lóye ọ̀títọ̀ Rẹ̀, bí kò şe pé Olórùn kókó fi áánú Rẹ̀ hàn sí wọn, nítorí gbogbo ẹ̀niyàn ni wọn ti şe, wọn sì ti kù sílẹ̀ kúrò ní ọ̀go (iwà) Olórùn. Ọ̀títọ̀ pé Jesu Kristi ni Alfa àti Omega ni àwọn tí Olórùn ti dári àişòdodo àti ẹ̀şẹ̀ wọn jì ni wọn mọ̀, tí wọn sì pa mọ̀. Ìdáríjì nàà máa ń şe ní àwọn işèlẹ̀ ikeyìn ti ìdájọ̀ iwádíí. Àwọn tí Ó bá fi áánú Rẹ̀ hàn sí, báyi tí Ó sì dári ẹ̀şẹ̀ wọn jì, ni Ó gbà gégé bí ogún tire, Ó sì wọ̀ májẹ̀mú pẹ̀lú wọn.

“Ní àwọn ojò ikeyìn nínú itàn ayé yií, májẹ̀mú Olórùn pẹ̀lú àwọn ẹ̀niyàn rẹ̀ tí ń pa àwọn ọ̀fin rẹ̀ mọ̀ ni a ó tún şe.” Review and Herald, February 26, 1914.

Gbogbo àwọn wòlì, pẹ̀lú Mose, ń tọ̀ka sí àwọn ojò ikeyìn ìdájọ̀ iwádíí nígbà tí Olórùn tún máa sọ̀ májẹ̀mú Rẹ̀ di mímúşẹ̀ pẹ̀lú àwọn tí a fi mọ̀ gégé bí ọ̀kẹ̀ mērìnlélógòrìn [144,000]. Nígbà tí a bá sì fi májẹ̀mú nàà múlẹ̀, Olórùn “yòò şe işè iyanu, irú ẹ̀yí tí a kò tii şe rí ní gbogbo ayé, tàbí ní orilẹ̀-èdè kankan: gbogbo àwọn ẹ̀niyàn tí iwọ̀ wà láàrín wọn yòò sì rí işè Olúwa: nítorí ohun ẹ̀rù ni èmi yòò şe pẹ̀lú rẹ̀.”

Ìrírí ihò àpáta Mósè lórí Òkè Hórèbù, tí a tún mọ̀ sí Òkè Sínàì, ni a gbé kalẹ̀ nínú àyíkà ìjàkadì Mósè pẹ̀lú àwọn ẹ̀niyàn Olórùn. Ìjàkadì rẹ̀ ni láti mú işè tí Olórùn fi lé e lówó şe. Mósè wà nínú

ijàkadì nípa ọ̀rọ̀ ihìn Ọ̀lọ̀run sí ayé. Kí Olúwa tó fi ọ̀go rẹ̀ hàn fún Mósè, a rí Mósè tí ó n lo ọ̀gbọ̀n àròjinlẹ̀ sí Olúwa, ní fífi í hàn pé bí Olúwa bá pa àwọn ọ̀lọ̀tẹ̀ tí wọn ẹ̀şẹ̀ n jọ́ yí ká málúù wúra Áárónì, iparun àwọn ọ̀lọ̀tẹ̀ nàà yòò pa ọ̀rọ̀ ihìn nàà run, èyí tí n fi agbára Ọ̀lọ̀run hàn.

Oluwa sì sọ́ fún Mose pé, “Mo ti rí àwọn èniyàn yìí, sì kiyèsi i pé, àwọn èniyàn aláìgòorùn ni wón: nítorí nàà, fi mí sílẹ̀ nísinsin yìí, kí ibínú mi lè ru gidigidi sí wón, kí n lè run wón: èmi yóò sì mú ọ́ di orílẹ̀-èdè nílá.” Mose sì bẹ́ Oluwa Ọ̀lọ̀run rẹ̀, ó sì wí pé, “Oluwa, èéşẹ̀ tí ibínú rẹ̀ fi n ru gidigidi sí àwọn èniyàn rẹ̀, tí o mú jáde kúrò ní ilẹ̀ Ejibiti pèlú agbára nílá àti pèlú ọ̀wọ̀ alágbára? Èéşẹ̀ tí àwọn ará Ejibiti yóò fi sọ́ pé, ‘Fún ibi ni ó fi mú wón jáde, láti pa wón ní àwọn òkè, àti láti run wón kúrò lórí ilẹ̀ ayé?’ Yí padà kúrò nínú ibínú gbígbóná rẹ̀, kí o sì ronú pìwà dà nípa ibi yìí sí àwọn èniyàn rẹ̀. Rántí Abrahamu, Isaaki, àti Israeli, àwọn ọ̀mọ̀-ọ̀dọ̀ rẹ̀, tí o fi ara rẹ̀ búra fún, tí o sì sọ́ fún wón pé, ‘Èmi yóò sọ́ irú-ọ̀mọ̀ yín di púpọ̀ bí àwọn iràwọ̀ ọ̀run, gbogbo ilẹ̀ yìí tí mo ti sọ́ nípa rẹ̀ ni èmi yóò fi fún irú-ọ̀mọ̀ yín, wón yóò sì jogún un títi láé.’” Oluwa sì ronú pìwà dà nípa ibi tí ó rò pé òun yóò şe sí àwọn èniyàn rẹ̀. Eksodu 32:9–14.

Ìrírí Mósè nínú ihò àpáta nàà ní ihìn işé tí a yàn án sí mímọ̀ láti gbé kalẹ̀ fún ayé. Èrì ti Olúwa tí n kojá lo níwájú Mósè tí ó sì n kéde iwà rẹ̀ ni a fi sí inú àyíká ọ̀rọ̀ inú nípa àwọn èniyàn ọ̀lọ̀tẹ̀ Ọ̀lọ̀run (Láodíşía), àti pé àyíká irírí ihò àpáta Èlìjà ni a fi sí inú ijàkadì rẹ̀ pèlú Jésibeli, tàbí àjọşepọ̀ mēta-légbèégbèé ti Orílẹ̀-Èdè Amērikà, Ìjọ́ Pápá àti Àjọ́ İşokan Àwọn Orílẹ̀-Èdè. Ọ̀kan dūrọ̀ fún ọ̀rọ̀ inú fún ìjọ̀, èkejì sì dūrọ̀ fún ọ̀rọ̀ ode fún ayé, şùgbọ̀n àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjèèjì, Mósè àti Èlìjà, wà nínú ihò àpáta kan nàà ti Hórèbù, wón sì jẹ́ aşojú méjèèjì nínú ihò àpáta nàà ní ọ̀pin ayé.

Ahabu sì sọ́ fún Jesebeli ohun gbogbo tí Elijah şe, àti pèlú bí ó ti fi idà pa gbogbo àwọn wòlfi. Nígba nàà ni Jesebeli rán iránşẹ̀ kan sí Elijah, wí pé, Kí àwọn ọ̀lọ̀run bá mi şe bẹ̀, àti ju bẹ̀ lo, bí èmi kò bá fi ẹ̀mí rẹ̀ şe bí ẹ̀mí ọ̀kan nínú wón ní igbà yìí lọ́la. Nígba tí ó sì rí èyí, ó dide, ó sì sá fún ẹ̀mí ara rẹ̀, ó sì dé Beer-sheba, tí í şe ti Juda, ó sì fi ọ̀mọ̀-ọ̀dọ̀ rẹ̀ sílẹ̀ níbẹ̀. Şùgbọ̀n òun tikára rẹ̀ rìn irinàjò ojó kan sínú aginjù, ó sì dé ibi tí ó jókòó sí lábé igi junipa kan: ó sì bẹ̀ ẹ̀ fún ara rẹ̀ pé kí ó lè kú; ó sì wí pé, Ó tó; nísinsin yìí, Olúwa, gba ẹ̀mí mi kúrò; nítorí èmi kò sà n ju àwọn baba mi lo. Bí ó sì ti dùbúlẹ̀ tí ó sì sùn lábé igi junipa kan, kiyèsi i, angeli kan fowọ̀ kàn án, ó sì wí fún un pé, Dide kí o sì jẹun. Ó sì wo, kiyèsi i, àkàrà tí a yan lórí eyin iná wà ní ẹ̀gbé orí rẹ̀, àti ìgò omi kan. Ó sì jẹ, ó sì mu, ó sì tún dùbúlẹ̀. Angeli Olúwa sì tún padà wá ní ẹ̀kejì, ó fowọ̀ kàn án, ó sì wí pé, Dide kí o sì jẹun; nítorí irinàjò nàà pọ̀ jù fún ọ̀. Ó sì dide, ó jẹ, ó sì mu, ó sì fi agbára oúnjẹ nàà rìn fún ojú mērinlélógójì àti òru mērinlélógójì títi dé Horebu òkè Ọ̀lọ̀run. Ó sì dé ibẹ̀ sí ihò àpáta kan, ó sì wò síbẹ̀; kiyèsi i, ọ̀rọ̀ Olúwa sì tò ọ̀ wá, ó sì wí fún un pé, Kí ni iwọ̀ n şe níhìn-in yìí, Elijah? Ó sì dáhùn pé, Mo ti jowú gidigidi fún Olúwa Ọ̀lọ̀run àwọn ọ̀mọ̀-ogun: nítorí àwọn ọ̀mọ̀ Israeli ti fi májẹmú rẹ̀ sílẹ̀, wón ti wó àwọn pepe rẹ̀ lulẹ̀, wón sì ti fi idà pa àwọn wòlfi rẹ̀; èmi nikan şoşo ni ó kù, wón sì n wá ẹ̀mí mi láti mú un kúrò. Ó sì wí pé, Jáde, kí o sì dūrọ̀ lórí òkè níwájú Olúwa. Kiyèsi i, Olúwa sì kojá lo, afẹ́fẹ́ nílá àti alágbára kan sì ya àwọn òkè, ó sì fọ̀ àwọn àpáta túútúú níwájú Olúwa; şùgbọ̀n Olúwa kò sí nínú afẹ́fẹ́ nàà: léyìn afẹ́fẹ́ nàà sì ni işèlẹ̀ ilẹ̀; şùgbọ̀n Olúwa kò sí nínú işèlẹ̀ ilẹ̀ nàà: léyìn işèlẹ̀ ilẹ̀ nàà sì ni iná; şùgbọ̀n Olúwa kò sí nínú iná nàà: léyìn iná nàà sì ni ohùn kékeré tí ó rọra. Ó sì rí bẹ̀ pé, nígba tí Elijah gbọ̀ ọ̀, ó fi aşọ̀ àwọ̀ rẹ̀ bo ojú rẹ̀, ó sì jáde, ó sì dūrọ̀ ní ẹ̀nu ihò àpáta nàà. Kiyèsi i, ohùn kan sì tò ọ̀ wá, ó sì wí pé, Kí ni iwọ̀ n şe níhìn-in yìí, Elijah? Ó sì dáhùn pé, Mo ti jowú gidigidi fún Olúwa Ọ̀lọ̀run àwọn ọ̀mọ̀-ogun: nítorí àwọn ọ̀mọ̀ Israeli ti fi májẹmú rẹ̀ sílẹ̀, wón ti wó àwọn pepe rẹ̀ lulẹ̀, wón sì ti fi idà pa àwọn wòlfi rẹ̀; èmi nikan şoşo ni ó kù, wón

sì n wá ẹmí mi, láti mú un kúrò. Olúwa sì wí fún un pé, Maa lo, pada sí ọ̀nà rẹ lo sí aginjù Damasku: àti nígbà tí o bá dé, fi òróró yan Hazaeli láti jẹ ọ̀ba lórí Siria: Jehu ọ̀mọ Nimshi ni iwọ yóò sì fi òróró yàn láti jẹ ọ̀ba lórí Israẹli: Elisà ọ̀mọ Shafati ti Abel-mehola ni iwọ yóò sì fi òróró yàn láti jẹ wòlfi ní ipò rẹ. Yóò sì şelẹ pé, ẹni tí ó bá yọ kúrò nínú idà Hazaeli ni Jehu yóò pa: ẹni tí ó bá sì yọ kúrò nínú idà Jehu ni Elisà yóò pa. Síbẹ mo ti fi ẹgbẹ̀rún méje sílẹ̀ fún ara mi ní Israẹli, gbogbo eékún tí kò tì ẹ̀rì ba fún Baali, àti gbogbo ẹnu tí kò tì fi ẹnu kò ó lẹnu. 1 Àwọn Ọba 19:1–18.

Ìrírí Éljà nínú ihò àpáta dúró gégé bí àfihàn irẹ̀wẹ̀sì wòlfi náà sí iránşé náà àti sí ipa tí ó rò pé iránşé rẹ̀ àti işe rẹ̀ ti ní. Mósè n dáàbò bo iránşé tí Ọlọrun ti sọ kedere, şùgbón Éljà ti fi iránşé náà sílẹ̀. Iránşé kan náà ni, àfi pé ọ̀kan jẹ̀ ti inú nípa ijo, ekejì sì jẹ̀ ti ọ̀de sí ijo. Síbẹ̀, ní ti àşotẹlẹ̀, ní ipapọ̀, àwọn méjèjèì n şàfihàn iránşé onípele-méjì ti Ífihàn méjòlá. Ohun tí mo nílò láti tenumó nípa gbogbo òtító tí ó ní ibáşepọ̀ pẹ̀lú ihò àpáta ni pé ní “àwọn ojú ikeyin,” irẹ̀wẹ̀sì tí a fi hàn ní ọ̀ràn méjèjèì jẹ̀ nípa iránşé náà àti ipa rẹ̀.

Mósè àti Éljà méjèjèì n şojú àwọn tí n “gbọ” tí wọn sì n “rí” “ohùn” náà, èyí tí í şe “òrò Olúwa.” “Òrò” náà n şojú iwà-rere Rẹ̀ ti àánú àti òtító. Oníkòrin Sáàmù náà pẹ̀lú beèrè kí a fi àánú Ọlọrun hàn án, èyí tí í şe iwà Rẹ̀. Kí ó lè rí “àánú” Rẹ̀, oníkòrin Sáàmù náà şe ilé rí láti “gbọ” ohun tí Ẹmí n sọ fún àwọn ijo.

Sí olórí àwọn akorin, Sáàmù fún àwọn ọ̀mọ Kóra. Olúwa, iwọ ti şe ojú-rere sí ilẹ̀ rẹ; iwọ ti mú igbèkùn Jakọbu pada bọ [yí i pada]. Iwọ ti dárí ẹşẹ̀ iwà-bí-àimọ̀ àwọn èniyàn rẹ̀ jì; iwọ ti bo gbogbo ẹşẹ̀ wọn. Sélà. Iwọ ti mú gbogbo ibínú rẹ̀ kúrò; iwọ ti yí ara rẹ̀ pada kúrò ní igbóná ibínú rẹ̀. Yí wa pada, Ọlọrun igbàlà wa, kí o sì mú kí ibínú rẹ̀ sí wa dáwọ̀ dúró. Şé iwọ yóò máa bínú sí wa títi láé? Şé iwọ yóò fa ibínú rẹ̀ gùn dé gbogbo iran bí? Şé iwọ kì yóò tún sọ wá di aláàyè, kí àwọn èniyàn rẹ̀ lè yò nínú rẹ̀? Fi àánú rẹ̀ hàn wá, Olúwa, kí o sì fi igbàlà rẹ̀ fún wa. Ẹmi yóò gbọ ohun tí Ọlọrun Olúwa yóò sọ; nítorí yóò sọ àlàáfíà fún àwọn èniyàn rẹ̀, àti fún àwọn ẹni mímọ̀ rẹ̀: şùgbón kí wọn máa tún pada sí wèrè. Lóòótó, igbàlà rẹ̀ sùn mó àwọn tí n bẹ̀rù rẹ̀; kí ọ̀go lè máa gbé ní ilẹ̀ wa. Àánú àti òtító ti pàdé pọ̀; òdodo àti àlàáfíà ti fi ẹnu kò ara wọn. Òtító yóò hù jáde láti inú ilẹ̀; òdodo yóò sì wòkalẹ̀ láti ọ̀run. Bẹ̀ ni, Olúwa yóò fi ohun rere náà fún wa; ilẹ̀ wa yóò sì mú èso rẹ̀ jáde. Òdodo yóò lo níwájú rẹ̀; yóò sì fi wa sí ojú ọ̀nà işe rẹ̀. Sáàmù 85:1–13.

Şàkíyèsì pé “àánú àti òtító,” (àti pé “òtító” ni ọ̀rò Heberu náà, ‘emet,’ tí a ti n tọ̀ka sí) èyí tí ó n mú òdodo àti àlàáfíà jáde, ti “fi ẹnu kò ara wọn.” Wọn ti darapọ̀ mó ara wọn. Onísáàmù náà gbé orin rẹ̀ kalẹ̀ sínú àwọn ojú ikeyin idájọ̀ iwádií nígbà tí Ọlọrun ti “dárí ẹşẹ̀” “àwọn èniyàn” Rẹ̀ “jì.” Ibẹ̀bẹ̀ náà ni pé kí Olúwa “tún” àwọn èniyàn rẹ̀ “yè.”

“Ijidide kan àti itúnşé gbọ̀dọ̀ şelẹ̀, lábẹ̀ işe iránşé Ẹmí Mímọ̀. Ijidide kan àti itúnşé jẹ̀ nhkan méjì tó yàtọ̀. Ijidide tùmọ̀ sí imúpadàbòsípò iyè ẹmí, işojí àwọn agbára ọ̀kàn àti ọ̀kan, àjínde kúrò nínú ikú ẹmí. Itúnşé tùmọ̀ sí àtúntò, iyípada nínú èrò àti agbèkalẹ̀, işe àti àşà. Itúnşé kì yóò mú èso rere òdodo jáde bí kò bá ní işopọ̀ pẹ̀lú ijidide ti Ẹmí. Ijidide kan àti itúnşé ni láti şe işè tí a yàn fún wọn, àti ní şişe işè yíi wọn gbọ̀dọ̀ darapọ̀.” Selected Messages, iwé 1, 128.

“İşojí” tí Onísáàmù n bẹ̀bẹ̀ fún n fi ibeèrè ẹni tí ó mò pé ọ̀un ti kú hàn. İşojí tí Onísáàmù n bẹ̀bẹ̀ fún jẹ̀ ibeèrè tí ó şòro gidigidi fún ará Laodíkea láti bẹ̀bẹ̀, nítorí ará Laodíkea kò mò pé ó ti kú nípa ti

ẹmí; sùgbón bí kò bá rí ẹẹ, kò ní nílò kí a jí òun dídè. A n mú isòjì náà ẹ nípa fifèsùn pò láti “gbó ohun tí Olórún Olúwa yóò sọ,” kò sì yẹ kí isẹ miiran kankan sáájú idánilójú isòjì náà fún wa, èyí tí n wá nígbà tí Ẹmí Mímó bá n gbé nínú wa.

“Íjídíí iwà-bí-Olórún tòótó láàárín wa ni èyí tí ó tóbi jùlò, tí ó sì kánjú jùlò nínú gbogbo àìní wa. Wíwá èyí yẹ kí ó jẹ isẹ àkókó wa.” Selected Messages, iwé 1, 121.

Nípa iwé Ìfihàn, Sister White sọ báyii.

“Nígbà tí àwa gégé bí èniyàn bá lóye ohun tí iwé yii tùmọ sí fún wa, a ó rí ijinde nílá kan láàárín wa.” Testimonies to Ministers, 113.

Ọrọ náà “isodotun” ni a tùmọ sí mímú padà wá sí iyè. Àwọn tí a yàn láti wá nínú oḡórún-ún kan àti m̀erínlélógójì egbèrún náà gbódò kókó mò pé wón ti kú, àti pé wón nílò isodotun. Òtító pé oḡórún-ún kan àti m̀erínlélógójì egbèrún náà ti kú jẹ apá pàtàkì kan nínú isẹ iránsẹ tí a tú sílẹ diẹ kí àkókò idánwò tó parí. A ní púpọ sí i láti sọ nípa òtító yii. Ohun tí ó sọ wón di aláàyè ni “àánú” tí Olórún fi hàn wón nígbà tí Ó “sọ wón di aláàyè” tí Ó sì fi òdodo Rẹ fún wón. Ohun tí ó sọ wón di aláàyè ni òtító pé Jesu ni Alfa àti Omega, imọ yíi sì n mú “àlàáfíà” kan jade nínú wón tí ó ga ju gbogbo òye lọ. Ilé ní náà ni pé “òtító” “yóò hù sókè láti inú ilẹ.” Isẹ iránsẹ tí a sàpepẹ rẹ gégé bí “òtító,” èyí tí í ẹ Alfa àti Omega, ti ilẹ Amérikà ni ó ti bẹrẹ, nítorí pé ó hù sókè “láti inú ilẹ.” Isẹ iránsẹ ní ibèrẹ ti wá láti ilẹ Amérikà, isẹ iránsẹ ní iparí sì tún hù sókè láti ibi kan náà.

Pèlú àyíká pé àwọn ọkùnrin ihò Olórún jẹ ààmì kan, a oò wo àwọn wòlì miiran tí wón ti wá nínú ihò ààmì kan. Jésù dá Johanu Oníbatisí mò gégé bí Élijà, Johanu sì wá nínú èwón nígbà tí ó nílò láti mò bóyá Jésù ni Mèsáyà tí yóò wá. Ó nílò láti mò iwà tòótó Jésù. Ó nílò láti mò bóyá ihinrere tí òun ti kéde àti ihinrere tí Jésù n bá a lọ láti kéde ni ihinrere tòótó. Ó rán àwọn oḡ-èyìn rẹ láti bèèrè ibèèrè náà lówọ Jésù, Jésù sì kojá lóri ibèèrè wón, ó sì tèsíwájú láti fi oḡ Rẹ hàn wón.

“Bẹẹ ni oḡ náà n kojá lọ, àwọn oḡ-èyìn Johanu sì n rí àti gbó ohun gbogbo.

Nígbèyìn-gbéyìn, Jesu pé wón sódò ara Rẹ, Ó sì pàsẹ fún wón láti lọ sọ fún Johanu ohun tí wón ti jẹrí sí, Ó sì fi kún un pé, ‘Alábùkún ni ẹni náà, ẹnikẹni tí kò bá rí ohun ikòsẹ nínú Mi.’ Luke 7:23, R. V. Ẹrí olórún Rẹ ni a rí nínú bí ó ẹ bá àìní edá èniyàn tí n jiyà mu. Oḡo Rẹ ni a fi hàn nínú irèlẹ Rẹ sí ipò-kekere wa.”

“Àwọn oḡ-èyìn náà gbé isẹ náà lọ, ó sì tó. Johanu rántí àsọtẹlẹ nípa Mèsáyà pé, ‘Olúwa ti fi òróró yàn Mi láti wáásù iròyìn ayò fún àwọn onírẹlẹ; Ó ti rán Mi láti di àwọn tí ọkàn wón bajẹ mọra, láti kéde òmìnira fún àwọn igbèkùn, àti sísí ilẹ-èwón fún àwọn tí a dè; láti kéde ọdún itẹwogbà ti Olúwa.’ Isaiah 61:1, 2. Isẹ Kristi kò kàn kéde pé Òun ni Mèsáyà nikan, sùgbón wón tún fi hàn ní ọnà wo ni a ó fi mú ijọba Rẹ dúró. A sí òtító kan náà fún Johanu tí ó ti dé bá Elijah ní aginjù, nígbà tí ‘ẹfúùfù nílá tí ó sì lágbara ya àwọn òkè, ó sì fọ àwọn àpáta túútúú níwájú Olúwa; sùgbón Olúwa kò sí nínú ẹfúùfù náà: léyìn ẹfúùfù náà sì ni imítiti ilẹ; sùgbón Olúwa kò sí nínú imítiti ilẹ náà: léyìn imítiti ilẹ náà sì ni iná; sùgbón Olúwa kò sí nínú iná náà:’ léyìn iná náà, Olórún bá wòlì náà sọrò nípasẹ ‘ohùn kékeré, tútù.’ 1 Kings 19:11, 12. Bákán náà ni Jesu yóò ẹ isẹ Rẹ, kí í ẹ pèlú irò ijà ohun ijà àti pípa itẹ àti àwọn ijọba dà lulẹ, sùgbón nípa síso sí ọkàn èniyàn nípasẹ igbésí-ayé àánú àti irúbọ ara ẹni.” Desire of Ages, 217.

A n fi agbára Olórún ránsẹ nípasẹ Ọrò Rẹ. A si n fi i dé “ọkàn èniyàn.” Èyí ni ẹkọ tí a kọ láti inú “ohùn kékeré, tí ó dákẹ.” Síbẹ, ihìn Elijah jẹ ihìn ti ita tí n fi àwọn agbára tí ó wá ní òde àwọn èniyàn Olórún hàn. Kristi n sọ fún Elijah pé ní “àwọn ojọ ikeyin” Ọrò Rẹ ni ibi tí agbára wà; sùgbón “ìjà ihámọra àti iyípadà àwọn itẹ àti àwọn ijọba padà,” tí afẹfẹ apanirun, imititi ilẹ àti iná dúró fún, n sàfihàn mẹta nínú àwọn agbára ita tí a sàpẹrẹ nínú iwé Ifihàn, tí àwọn èniyàn Olórún yòò dojú kọ. “Afẹfẹ” apanirun náà jẹ àmì ti Islam nínú àsọtẹlẹ Bíbẹli. “Ìmititi ilẹ” náà ni isọtẹ àti àilòfin ti Ìyíká Faransé. “Iná” náà ni iparun tí a mú wá sóri Sódómù àti Gómóra. Elijah ti sá kúrò lódò agbára pòpù láti dé inú ihò àpáta náà, nítorí náà Olúwa fi hàn án pé láika gbogbo àwọn agbára búburú tí ó dá isòro àkókò òpin ayé náà sí, inú ohùn kékeré tí ó dákẹ ni a ti lè rí agbára Olórún.

Mósè, Èlìjà àti Jòhánù Oníbatisiti gbogbo wọn jẹrìí pé wọn rí iwa Olórún láti inú ihò àpáta kan. “Ihò àpáta” náà ni àmì kan soṣo tí a ó fi fún iran búburú àti alágbèrè. Jèsù sọ nípa “iran alágbèrè àti búburú,” èyí tí i se iran “àwọn ojọ ikeyin” ti idájọ iwádií. Àmì fún iran náà ni wòlì Jónà, ẹni tí ó lo ojọ mẹta nínú ihò àpáta kan—iyen inú eja nílá kan.

Nígbà tí ọpọ èniyàn si kóra jọ gan-an, ó bèrẹ sí i wí pé, Iran búburú ni èyí: wọn n wá àmì; a kì yòò si fi àmì kankan fún un, bí kò se àmì Jónà wòlì. Nítorí gégé bí Jónà ti jẹ àmì fún àwọn ará Nínéfè, bèẹ náà ni Omọ èniyàn yòò si jẹ fún iran yí. Luke 11:29, 30.

Jónà wà nínú inú eja nílá fún ojọ mẹta àti òru mẹta, gégé bí Jèsù náà se wà nínú ibojì fún ojọ mẹta. Jónà jẹ ààmì, bèẹ ni Jèsù náà jẹ ààmì. Wọn dúró fún ààmì àjínde, èyí tí, ní tòótó, ó n tẹlẹ ikú.

Nígbà náà ni àwọn kan nínú àwọn akowé àti àwọn Farisi dáhùn pé, “Olùkọ, a fé rí àmì kan láti ọdọ rẹ.” Sùgbón ó dáhùn, ó si wí fún wọn pé, “Iran búburú àti alágbèrè n wá àmì; a kì yòò si fi àmì miiran hàn án bí kò se àmì wòlì Jona: Nítorí gégé bí Jona ti wà ní ojọ mẹta àti òru mẹta nínú inú eja nílá; bèẹ ni Omọ èniyàn yòò wà ní ojọ mẹta àti òru mẹta nínú ọkàn ayé. Àwọn èniyàn Nínéfè yòò dide ní idájọ pèlú iran yí, wọn yòò si dá a lẹbi: nítorí wọn ronúwàdà nípasẹ iwáàsù Jona; si kiyèsì i, ẹni tí ó tóbi ju Jona lọ wà níhìn-ín. Matteu 12:38–41.

Bí a bá lóye ilàna itúnse itàn, pèlú òtítọ náà pé gbogbo itàn mímọ n tọka sí òpin ayé, nígbà náà Jonà àti ikú, isinkú àti àjínde Kristi ni “àmì” náà, wọn si tún jẹ iránsẹ náà fún àwọn èniyàn Olórún ní isinsin yí. Nígbà tí a ju Jonà jáde kúrò nínú inú eja nílá, ó kéde iránsẹ náà, gégé bí a ti kéde iránsẹ àjínde Kristi lèsẹkèsẹ nígbà tí angeli yọ òkúta náà kúrò lójú ihò àpáta tí Kristi wà nínú rẹ. Àwọn tí Mose, Elijah, Jonà àti Kristi dúró fún n sàpẹrẹ kì i se àwọn èniyàn Olórún ti “ojọ ikeyin” nikan, sùgbón pèlú iránsẹ tí ọkọkan wọn fi hàn.

Àmì Jónà ní irírí ihò àpáta nínú, níbi tí a ti fi iwà àánú Kristi hàn. Àánú kan náà tí Jèsù fi hàn sí Èlìjà ni a tún fi hàn sí Jónà bí ó ti n sá kúrò nínú ojúse rẹ láti kéde ihìn náà. Ó si pọ sii láti sọ nípa Jónà, sùgbón àwọn kókó miiran ní báyii nílò láti jẹ afowókansí.

Ihòhò náà, láàárín àwọn nkan miiran, n sojú ikú àti àjínde. A ti fi ọpọ eleríi hàn pé àwọn èniyàn májẹmú Olórún ní àwọn ojọ ikeyin ti kú, léyìn náà wọn si jínde. Dájúdájú, Kristeni gbodò tún bí i láti rí ijọba Olórún, èyí si n sojú ikú èniyàn àtijọ ti ara; sùgbón ní ti àsọtẹlẹ, ó tùmọ sí ju bèẹ lọ. Ó n sọrọ nípa iránsẹ tí a dá dúró lójijì nínú irinàjò rẹ. Elijah dáwọ ikéde iránsẹ náà dúró, Jonah sá kúrò nínú kíkéde iránsẹ náà. A sọ John sínú ewon, a si pa á. A kan Jèsù mó agbélébuú.

Nítorí náà, àmì Jona kì í ẹ̀ ńípa ikú àti àjínde nìkan, ẹ̀gbọ̀n ó jẹ ńípa ikú àti àjínde iránsẹ̀-òrò kan, àti pé gbogbo àwọn iránsẹ̀-òrò tí a ẹ̀pẹ̀rẹ̀ wọn nínú ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún dúrò fún ihìn-àròyẹ̀ ikilò ikẹyìn tí Baba fí fún Jèsù, ẹ̀ni tí ó sì fí í fún Gabriẹ̀li, ẹ̀ni tí ó sì fí í fún wòlìi, ẹ̀ni tí ó sì kọ ọ̀ sílẹ̀ tí ó sì rán án sí àwọn ìjọ. Ọ̀lórún ti múra tán láti parí ihìn-àròyẹ̀ náà kí ó sì tún bèrẹ̀ ní irírí ihò àpáta Mose. Elijah parí iṣẹ̀ rẹ̀ gẹ́gẹ̀ bí ojìsẹ̀, ó sì sá lọ sí ihò àpáta. Jona sá lọ sí Tashishi. A pa Johanu Oníbaptisi, bèrẹ̀ ní a sì pa Jèsù pẹ̀lú. Gbogbo àwọn ẹ̀rì wònyí ni a gbọ̀dò mú wá sí iwé Ìfihàn, kí a sì mú wọn bá ara wọn mu. Danieli àti Ìfihàn jẹ̀ iwé méjì, ẹ̀gbọ̀n “ẹ̀rì Jèsù” fihàn pé wọn jẹ̀ iwé kan pẹ̀lú. Wọn ní àwọn àbùdá kan náà gẹ́gẹ̀ bí Bíbẹ̀li. Iwé méjì tí ó di iwé kan, àti akòwé méjì tí wọn dúrò fún àwọn ẹ̀lẹ̀rì méjì.

Dániẹ̀li, ẹ̀lẹ̀wọn Bábílóni àti lẹ̀yìn náà ti Mèdò-Pẹ̀sìà, kú ní ọ̀nà àmì nígbà tí a sọ ọ̀ sínú ihò kinnìún. Jónà kú ní ọ̀nà àmì nígbà tí ẹ̀ja òlá náà jẹ̀ ẹ̀. Jòhánù Olùsìpayá kú ní ọ̀nà àmì nígbà tí a ju ú sínú ọ̀róró gbígbóná. William Miller kú, ẹ̀gbọ̀n ó ní ilẹ̀rí pé àwọn àngẹ̀li n dúrò de e lẹ̀gbẹ̀e ibojì rẹ̀ fún àjínde àwọn olódodo. Iṣẹ̀-iránsẹ̀ Future for America kú ní ọ̀nà àmì ní July 18, 2020.

A ti gbé ihìn ikilò ikẹyìn kalẹ̀ nínú àyíká imúláradá ọ̀gbé ikú agbára pòòpù. Imúláradá ọ̀gbé náà jẹ̀ kókó-ọ̀rọ̀ pátò nínú orí kẹ̀tálá àti kẹ̀tádínlógún ti Ìfihàn. Nígbà tí a bá mú ọ̀gbé ikú náà lára dá, ìjọba pòòpù tí a jí dide yòò di ìjọba kejo tí a sojú fún nínú orí kẹ̀tádínlógún ti Ìfihàn. A mò ọ̀ sí ẹ̀lẹ̀kejo, ẹ̀yíni ni, nínú àwọn méje náà. Nọmbà méjo jẹ̀ àmì àpẹ̀rẹ̀ àjínde, nítorí pé a ní láti ẹ̀ ikolá gẹ́gẹ̀ bí ẹ̀dìdì ibáṣepò májẹmú ní ojò kejo lẹ̀yìn ibi ọ̀mọ̀kùnrin. Ààtò náà ni iribomi rọ̀pò nínú isètò Kristeni, iribomi sì n ẹ̀pẹ̀rẹ̀ ikú, isinkú àti àjínde Kristi. A jí Kristi dide ní ojò tí ó tẹ̀lé ojò keje. Nítorí náà, ní isọtẹ̀lẹ̀, a jí i dide ní ojò kejo. Lẹ̀yìn ẹ̀gbẹ̀rún ọ̀dún isinmi kan, a jí ayé tí a sọ di tuntun dide ní ẹ̀gbẹ̀rún ọ̀dún kejo.